

ΕΝΟΤΗΤΑ 6. Κοινωνία και οικονομία (σελ. 21-23)

6β. Στρατιωτικοποίηση και εποικισμοί (σελ. 22-23)

Στρατιωτικοποίηση

Μέσα του 7ου ως μέσα του 9ου αι.: το Βυζάντιο διέρχεται μια περίοδο κρίσης

Χαρακτηρίζεται από την έντονη κοινωνική παρουσία του στρατού.

Η στρατιωτικοποίηση της μεσοβυζαντινής κοινωνίας εκφράζεται με :

- ✓ Την εμφάνιση οικογενειακών επωνύμων, που χαρακτηρίζουν στρατιωτικές αριστοκρατικές οικογένειες
- ✓ Την οικοδόμηση πόλεων – κάστρων

Τα κάστρα κτίζονται σε δυσπρόσιτες περιοχές και αντικαθιστούν τις πόλεις που παρακμάζουν.

- ✓ Τη βαθμιαία επέκταση του θεσμού των θεμάτων με:
  - α) τη διαίρεση/διχοτόμηση παλαιότερων μεγάλων θεμάτων σε μικρότερα
  - β) τη δημιουργία νέων θεμάτων (Βαλκανική) και τη δημιουργία ναυτικών θεμάτων (η αυτοκρατορία κατόρθωσε να θωρακίσει τις παράλιες περιοχές)

Εποικισμοί

Ιδιαίτερες δυσχέρειες αντιμετώπιζε η βυζαντινή αυτοκρατορία στις ευρωπαϊκές επαρχίες της, όπου είχαν εγκατασταθεί πολλοί σλαβικοί πληθυσμοί.

Το Βυζαντινό κράτος, για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, εφάρμοσε μια συγκροτημένη εποικιστική πολιτική:

- ✓ Πολλοί Σλάβοι μεταφέρθηκαν από τις σκλαβηνίες των Βαλκανίων σε περιοχές της Μ. Ασίας, και, αντίστροφα,
- ✓ Πολλοί μικρασιατικοί πληθυσμοί μετακινήθηκαν και εγκαταστάθηκαν κατά την περίοδο αυτή στις σκλαβηνίες της Θράκης, της Μακεδονίας και της Νότιας Ελλάδας.

Από τα τέλη του 8ου αι. οι Σλάβοι άρχισαν να ενσωματώνονται στη βυζαντινή κοινωνία και σταδιακά να αφομοιώνονται.